

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravištvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Učnina na srednjih šolah.

(Konec.)

Celó druga pa je pri kmečkih stariših in sploh pri taci, ki ne stanujó v mestu, kjer je srednja šola. Le-tem je svojim otrokom skrbeti za stanovanje, hrano, obleko, drugo in bolj, kakor če jih obdržé doma. Te potrebe žró veliko denarja in ker že sedaj tega velikrat težko utrpé, kaj bode, ako jim bo še plačevati višjo učnino? V tem potegne jim vsak goldinar veliko in le-ti se bodo v resnici ustrašili večjih plačil ter bodo raji obdržali svoje otroke doma, kakor da bi jih dali v šolo.

Lehko si pa po takem vsak na prstih razšteje, čiji otroci da bodo posehmal polnili srednje šole in kaki ljudje da bodo s časom sedeli v državnih službah. Da ne več lahko kedaj sinovi kmečkih starišev, ne sinovi ljudskih učiteljev, ne sinovi obrtnikov, ki so na kmetih, to ugeniti ni več težko.

Misel, samo ta misel že nam ne polni srca samo z žalostjo, ampak celo s strahom, z žalostjo, ker bodo posehmal kmetu zaprta vrata do višje omike, do lepše sklode, s strahom pa za to, ker bodo s časom vse drž. službe in z njimi postave, njih izvrševanje v rokah ljudi, ki ne poznajo razmer, v katerih živi kmet, in torej tudi nimajo ne potrpljenja, ne usmiljenja z njim. To bode potlej britko življenje za naše kmete ali ne vemo jim, če ostane pri tem, prav nobene pomoči.

Črna, prav črna je ta podoba, v kateri vidimo prihodnost naših kmetov, to pa še vsled majhine reči, za par goldinarjev, za katere bode učnina višja na srednjih šolah, ako obvelja uredba ministra za uk in bogočastje. Marsikdo nam bo rekel, da stvar pretiramo, da nima, ne more ona imeti taci posledice. — Pač je mogoče, da ne bode vseh posledic in daj Bog, da bi jih ne bilo, toda kaj vemo? Nam se zdé one toliko, kakor gotove in kakor stojé sedaj razmere med kmečkim in mestnim prebivalstvom,

ni upanja, da se stvar razvije drugače, dobro za kmeta.

O tem sodimo, da se strinja z nami vsa liberalna gospoda. Karkoli je sedanja vlada storila in naj je bilo celo očitno na blagor države, v vsem je našla liberalna gospoda, kakor pravijo, las v juhi in jo je za to bičala, a čudno, te vladine uredbe, vzvišanja učnine na srednjih šolah ni še njih nihče pograjal. Nismo še čuli, da bi jo bil kater drž. poslanec za to pograjal, in tudi v njih glasilih še nismo nikjer brali gledé nje kake graje. To molčanje na njih strani je pomenljivo, ono govori glasneje, kakor vse naše dokazovanje.

Učnina na srednjih šolah, nje vzvišanje je voda na mlin liberalcev in mi menimo, da je dolžnost konservativcev upreti se tej naredbi c. kr. vlade, dolžnost večja, kakor je za nje pri carini na petrolej ali tkanino. Pri njih trpé škodo k večjemu nekateri kraji, nekatere dežele, pri tej pa vse kmečko ljudstvo, vsi prebivalci, ki ne živé v mestih, v katerih so srednje šole.

Pro domo.

Na Ptuju, dne 20. julija.

Zadnji „Gospodar“ prinesel je izkaz „Podružnice Ptujске“ družbe sv. Cirila in Metoda. Ta izkaz dal mi je povod, da spregovorim danes nekoliko obširneje o našem društvenem življenju. Kakor je znano, ustanovila se je podružnica za mesto Ptuj in celi okraj. Zarad tega in ker ima namen podpirati narodno šolstvo, bilo je pričakovati, da se jej bodo pridružili vsi pravi narodnjaki celega okraja. Izkaz kaže, da temu ni tako. Zastonj iščeš v izkazu društvenikov in doneskov iz župnije sv. Andraža v Leskovcu in v slov. gor., sv. Lovrenca, n. pr. menjka Gora in Majšberk; sv. Vida, sv. Trojice v Halozah, sv. Vrbanu, sv. Bolfanka, Polenšak, Vurberk iščeš zastonj.